

Dokumenty podróży dla cudzoziemców wydawane przez władze polskie

W roku 2002 zostały wprowadzone przez władze polskie wzory trzech nowych dokumentów podróży dla cudzoziemców. Są nimi:

1. Dokument podróży przewidziany w Konwencji Genewskiej z dnia 28 lipca 1951 r. (książeczka zawierająca 32 strony).
2. Polski dokument podróży dla cudzoziemca (książeczka zawierająca 32 strony).
3. Tymczasowy polski dokument podróży dla cudzoziemca (blankiet złożony na 3 części).

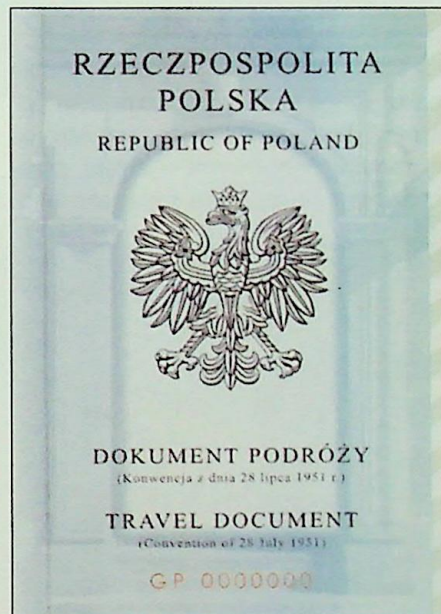
Procedurą powyższych dokumentów (książeczek i blankietów) zajmuje się Polska Wytwórnia Papierów Wartościowych S.A., natomiast odpowiedzialny za ich wprowadzenie jest Urząd do spraw Repatriacji i Cudzoziemców. W nowych dokumentach dla cudzoziemców występują elementy wspólne i z tego powodu są one nazywane „rodziną” dokumentów. Decydują o tym między innymi ich szata graficzna, a przede wszystkim ich zabezpieczenia:

- 1) papieru, na którym wykonano dokumenty,
- 2) widoczne w świetle ultrafioletowym,
- 3) w druku.

Na poszczególnych stronach przedmiotowych dokumentów, w celu wyróżnienia każdej strony, przedstawione są różne bramy. Odmienne szata graficzna poszczególnych stron stanowi ważny element zabezpieczający. Na wszystkich dokumentach występują te same bramy, lecz w różnej kolorystyce. Uniemożliwia to dokonanie ich wymiany (przełożenia do innego dokumentu) lub skopiowanie. Przeszkodą w wymianie całości stron jest również perforacja serii i numeru dokumentu.

Dokument podróży przewidziany w Konwencji Genewskiej z 28.07.1951 r.

Dokument ten uprawnia w okresie jego ważności do wielokrotnego przekraczania granicy (ryc. 1). Jest on wydawany cudzoziemcowi, któremu nadano status uchodźcy. Istnieje możliwość wpisania danych dzieci. Przedmiotowy dokument jest ważny przez 2 lata. Upoważnionym do wydawania, wymiany oraz przedłużania jego ważności jest prezes Urzędu do spraw Re-

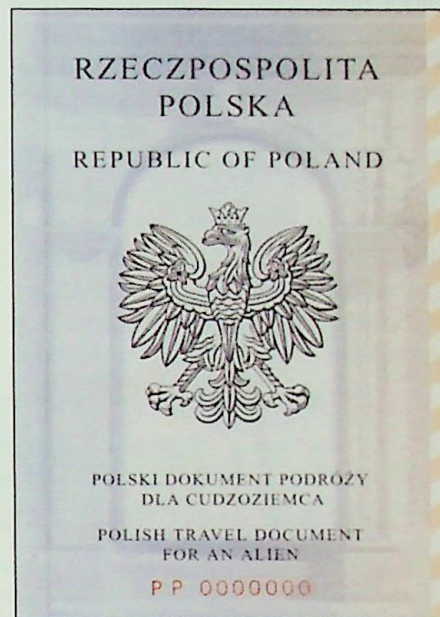

Ryc. 1. Pierwsza strona dokumentu podróży przewidzianego w Konwencji Genewskiej
Fig. 1. First page of travel document envisaged by Geneva Convention

patriacji i Cudzoziemców. Dane oraz zdjęcie nanoszone są przy użyciu drukarki atramentowej. Strona z danymi personalnymi jest laminowana.

Polski dokument podróży dla cudzoziemca

Dokument ten uprawnia w okresie jego ważności do wielokrotnego

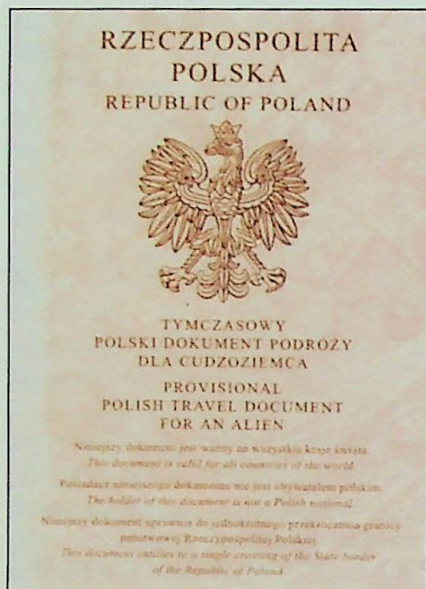

Ryc. 2. Pierwsza strona polskiego dokumentu podróży dla cudzoziemca
Fig. 2. First page of Polish travel document for an alien

przekraczania granicy (ryc. 2). Jest on wydawany na wniosek cudzoziemca, który ma zezwolenie na osiedlenie się, lecz utracił dokument podróży albo uległ on zniszczeniu lub utracił ważność, a uzyskanie przez cudzoziemca nowego dokumentu podróży nie jest możliwe. Ponadto może być on wydany cudzoziemcowi, w przypadku ochrony czasowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, który nie posiada własnego dokumentu podróży. Na jednej ze stron dokumentu istnieje możliwość wpisania danych dzieci znajdujących się pod jego opieką. Dokument ten wydawany jest na okres dwóch lat i jest on personalizowany centralnie. Uprawniony do jego wydania jest wojewoda właściwy ze względu na miejsce pobytu cudzoziemca. Dane oraz zdjęcie nanoszone są przy użyciu drukarki atramentowej. Strona

z danymi personalnymi jest laminowana. Dokument ten uprawnia do przekraczania granicy. W dokumencie przewidziane jest miejsce na umieszczenie danych dzieci oraz ich fotografii.

Tymczasowy polski dokument podróży dla cudzoziemca

Ryc. 3. Pierwsza strona tymczasowego polskiego dokumentu podróży dla cudzoziemca
Fig. 3. First page of provisional Polish travel document for an alien

Tymczasowy polski dokument podróży uprawnia do jednokrotnego przekraczania granicy Rzeczypospolitej Polskiej (ryc. 3). Może on być wydany za granicą przez konsula cudzoziemcowi posiadającemu zezwolenie na osiedlenie się, w przypadku gdy utracił swój dokument podróży podczas pobytu za granicą albo gdy jego dokument uległ zniszczeniu bądź utracił ważność. Dokument ten może być też wydany w kraju przez wojewodę właściwego ze względu na miejsce pobytu cudzoziemca, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach przez komendanta granicznej placówki kontrolnej Straży Granicznej. Do dokumentu można także wpisać dane towarzyszących cudzoziemcowi dzieci lub innych małolet-

nich znajdujących się pod jego opieką. Tymczasowy polski dokument podróży dla cudzoziemca jest ważny nie dłużej niż siedem dni. Dokument ten może być wypełniany ręcznie lub maszynowo. Zdjęcie posiadacza jest dodatkowo zabezpieczane transparentną naklejką z hologramem.

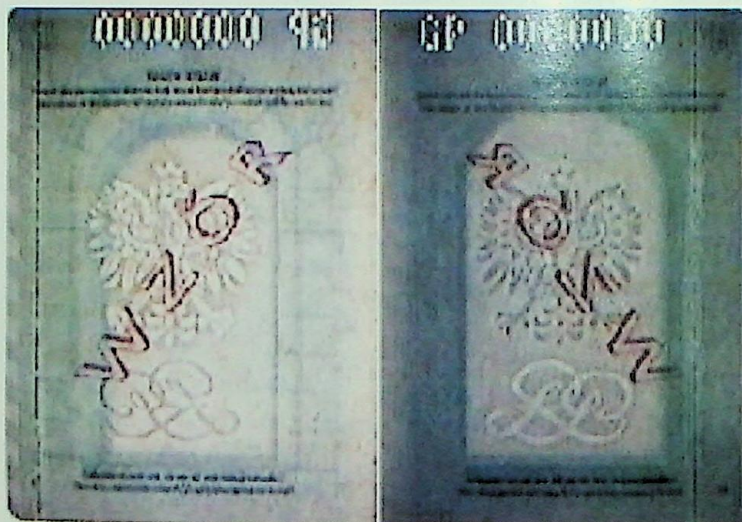
Zabezpieczenie papieru dokumentów

Przedmiotowe dokumenty zostały wykonane na papierze wyprodukowanym przez Polską Wytwórnię Papierów Wartościowych S.A. Na stronach dokumentów przeznaczonych do wklejenia wiz znajdują się wielotonalne znaki wodne (pozytywowo-negatywowe) przedstawiające godło Polski, orła w koronie oraz stylizowane litery RP (ryc. 4). W dokumencie podróży i w polskim dokumencie podróży dla cudzoziemca na stronie z danymi osobowymi – strefa przeznaczona do odczytu maszynowego

Dodatkowo w papierze, z którego wykonano dokument podróży i polski dokument podróży dla cudzoziemca wprowadzono nitkę zabezpieczającą z mikrodrukiem. W górnej części każdej strony dokumentu (dokument podróży, polski dokument podróży dla cudzoziemca) wykonana jest perforacja serii i numeru dokumentu.

Zabezpieczenia widoczne w świetle ultrafioletowym

Na dokumentach podróży wydawanych cudzoziemcom występują także wspólne elementy graficzne widoczne zarówno w świetle białym, jak i w świetle ultrafioletowym oraz widoczne tylko w świetle ultrafioletowym, np.: litery RP wzdłuż dłuższych, zewnętrznych krawędzi każdej ze stron okna w górnej lewej części każdej ze stron oraz orzeł na stronie z danymi osobowymi (tylko dokument podróży oraz polski dokument podróży dla cudzoziemca). Na

Ryc. 4. Widok 8 i 9 strony dokumentu podróży w świetle przechodzącym
Fig. 4. View of pages 8 and 9 of travel document as seen in transmitted light

– znajduje się znak wodny w postaci filigranowego wzoru. Znak ten jest inny niż znaki wodne na pozostałych stronach. W papierze zostały też umieszczone specjalne różnokolorowe włókna ochronne widoczne w świetle białym lub ultrafioletowym.

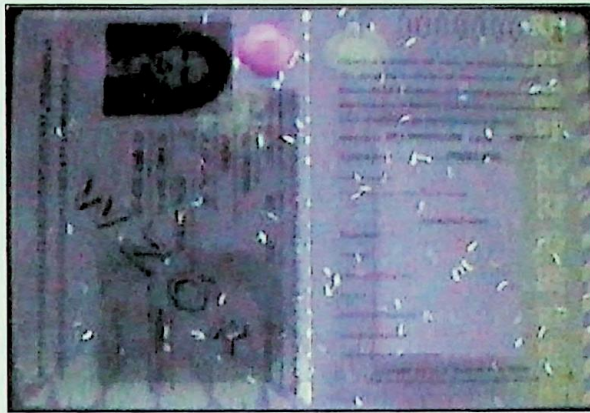
każdym z dokumentów w papierze umieszczono włókna ochronne widoczne zarówno w świetle białym, jak i ultrafioletowym. W świetle UV wykazują one świecenie w kolorach seledynowym i różowym. Numeracja wykonana techniką druku wypukle-

go (typografia) wykazuje fluorescencję w kolorze różowym (ryc. 5).

Zabezpieczenia w druku

W dokumentach podróży wydawanych cudzoziemcom zastosowano m.in. takie zabezpieczenia w druku, jak:

- mikrodruki nadrukowane techniką druku płaskiego – offset (ryc. 6a) lub

Ryc. 5. Widok strony 2 i 3 dokumentu podróży w świetle ultrafioletowym 365 nm

Fig. 5. View of pages 2 and 3 of travel document in UV 365 nm light

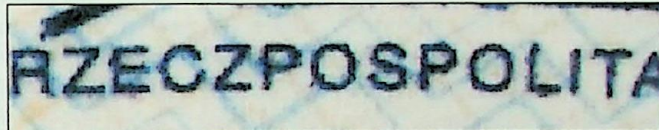
punktów trzech podstawowych barw (cyjan, magenta, yellow) oraz barwy dodatkowej (black), ryc. 10.

Dodatkowym zabezpieczeniem występującym na dwóch dokumentach (dokument podróży i polski dokument podróży dla cudzoziemca) jest hologram – trójwymiarowy obraz z cechami przestrzennymi (ryc. 11).

Podczas opracowywania niniejszego artykułu wykorzystano część informacji zawartych w folderze pt. „Dokumenty podróży wydawane cudzoziemcom przez władze polskie”, wydanym przez Urząd do spraw Repatriacji i Cudzoziemców. Zamieszczone w artykule zdjęcia zo-

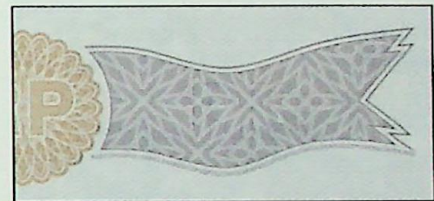
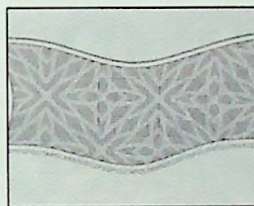
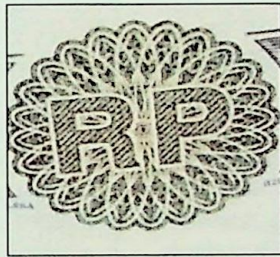
Ryc. 6a

Ryc. 6b

Ryc. 7

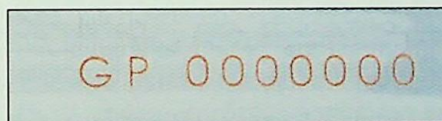

Ryc. 8

techniką druku wklęsłego – staloryt (ryc. 6b),

- elementy wykonane farbą zmienną optycznie (ryc. 7),
- efekt kątowy wykonany techniką druku wklęsłego – staloryt (ryc. 8),
- numeracja wykonana techniką druku wypukłego – typografia (ryc. 9).

Fotografia i dane osobowe nadrukowywane są przy użyciu kolorowej drukarki atramentowej (wyjątek stanowi tymczasowy polski dokument podróży, który może być wypełniony odręcznie). Na nadruku fotografii widoczne są nieregularnie rozłożone drobiny środka kryjącego w postaci barwnych

Ryc. 9

Ryc. 10

Ryc. 11

stały wykonane przez autorów z oryginalnych dokumentów – wzorców.

Grzegorz Wróbel
Marek Nowicki